

Glòria Coll, prim

Anton Marc Caparó Pujol

L'amant desterrada (morir o matar) fou el recull de poemes que Glòria Coll Domingo –Riudoms, 1988– llegí en el Fòrum literari del CERAP dedicat a ella, el 25 de setembre de 2009 i presentat per Elga Cremades –podeu llegir l'article 'Glòria Coll Domingo segons Elga Cremades', Lo Floc núm. 190 p. 26-29– i que tres anys després ha estat editat per Òmnium Cultural Baix Camp dins el llibre *Metàfores inèdites. Premis Gabriel Ferrater de poesia 2009-2010-2011*. Aquest recull, finalment editat, guanyà en el seu dia l'accessit del XXXI Premi Gabriel Ferrater 2009 i és el seu primer recull poètic concebut conceptualment de forma unitària. El llibre fou presentat en la Festa literària d'Òmnium a Reus del passat divendres 30 de novembre, presentació per la qual la Glòria viatjà expressament des d'Utrecht –on cursa els estudis superiors de violoncel– per poder-hi ser present. Guanyar un premi o un accessit està molt bé, però per algú que escriu –o per l'aspirant a escriptor, com ella diu a la introducció– veure les pròpies paraules editades, allò que s'ha escrit i reescrit obsessivament, veure-ho convertit en paper imprès i relligat que fa olor de llibreria, ha de ser l'íntima satisfacció

d'un petit èxit personal assolit. I en el cas de la coordinadora de Lo Floc i brillant narradora dels seus Sopars de duro –secció molt celebrada d'aquesta revista– es tracta de la seva primera edició; bé valia la pena pagar uns bitllets de l'infame Ryanair per assistir personalment a un acte tan especial!

Cada cop més la literatura –especialment la bona– és cosa de minories més minoritàries que de costum. En temps de les triomfals pantalletes a tothora, de l'"acabo d'anar de ventre" (146 m'agrada), "quin ministre més subnormal" (368 m'agrada), o de retuitejar el tuit que ha tuitejat un tuitejador que no coneixem absolutament de res, l'agafar un llibre en el nostre oci diari i deixar que el temps passi amb el pas de les pàgines és cosa de temps pretèrits, d'estufa de butà i televisor en blanc i negre i dos canals. Potser per això als anys seixanta una edició d'un bon autor novell es reeditava al cap d'un any, o al cap de mesos, i actualment una obra mestra del XX editada fa deu anys s'esgrogueix solemnement en algun magatzem ignot. No hi ha temps per a tot. Per molt que a algú li agradi llegir, com més anem més rateres trobem, el temps és cada cop més escàs i minva

com minva també la capacitat de concentració més enllà dels tres minuts d'aquesta *societat líquida*; suposo que això de *líquida* deu ser per la seva inconsistència; l'únic líquid consistent és aquell que es pren amb gel!

Si el llegir literatura per costum –especialment la bona– és ja cosa de gent estranya, llegir poesia ja és cosa de societats secretes –si us voleu arruïnar, editeu poesia. I si us voleu arruïnar molt ràpid, editeu poesia en català–, per això crec que *L'amant desterrada (morir o matar)* és un recull de poemes que llegirà molt poca gent. I és una llàstima, perquè és bona literatura. Tot té, però, el seu vessant positiu. Quan algú accedeix a unes pàgines notables que pocs llegiran, s'experimenta un plaer indescriptible, una sensació de formar part de quelcom ocult i sensacionalment fantàstic. I és això mateix el que s'experimenta en els quinze minuts que es tarda a llegir els divuit breus poemes de *L'amant desterrada (morir o matar)*. Plaer que es pot prolongar indefinidament amb les relectures habituals d'aquest gènere!

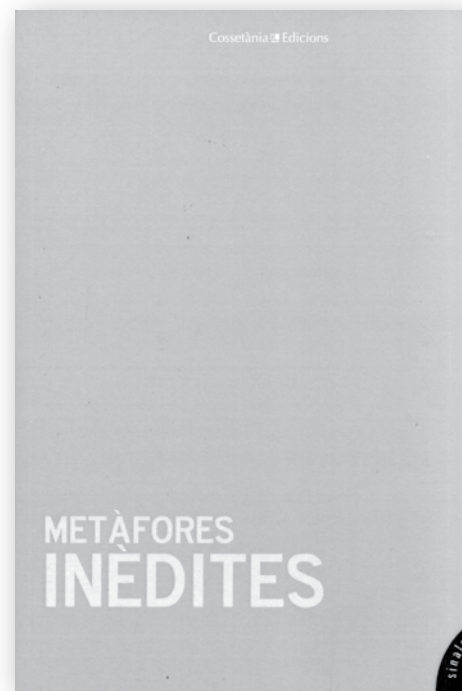
Aquest és un recull escrit per la Glòria poc abans de complir els vint anys –dat en què Rimbaud va

era edició

escriure les seves *Il·luminacions*, cim inexpugnable–, per tant és una poesia d’edat primerenca, el mateix títol ho delata com també l’excessiva profusió de cites preliminars –de Cristina Rosenvige, Nacho Vegas i Milan Kundera– però que al passar de la introducció hi trobem una seqüència acerada i esmolada que finalitza amb un poema XVIII que ens recorda al mateix Gabriel Ferrater; no és una poesia contemplativa, ni virgiliana, no són metàfores alienes: són paraules ferraterianes, extretes de les entranyes, visceral, parentes de l’amargor i del nus del desengany, del llavi mossegat per la ràbia o de la llàgrima furtiva, marcades per la condició de dona; és ella qui ens parla i ens ensenya la pell marcada, els ulls encesos de no haver dormit, referències al nostre –el seu– entorn, que podem reconèixer. Alguns fragments: *Teníem el vent reparador, / ens oferíem grillons de taronja / i compensàvem tot el gris dels carrers / amb el sofre dels portals, / tan groc com la llum o la mimosa.* –del VIII– com també: *Volia escriure tot el que no m’has promès mai. / Fer-te menjar tanta terra com silenci jo he engolit. / Deixar-te cec i després robar-te orelles i mans / trencar-te les cames i llançar les crosses pendent avall.* –del XV– o sobretot: *Vam córrer, mans*

buides, a primera línia de foc, / Algú va cridar: “Tan sols heu de fugir, només endavant!” / Però anàvem descalços, i havíem desaprès / de llegir les brúixoles i entendre els astres. –del XVI.

L’amant desterrada (morir o matar) és una primera edició –la podeu trobar a la Llibreria Gaudí, per exemple–, és un recull escrit ja fa temps; en els darrers quatre anys la Glòria ha assolit noves fites – *Oda als objectes*, encara inèdit, és un exemple de punt d’inflexió en la seva obra– i ha fet tot allò que una persona amb talent creatiu ha de fer avui: marxar! Anar-se’n a l’estranger, conèixer gent nova, altres maneres de viure, altres maneres d’entendre els altres i d’entendre’s a un mateix. I a més, ho fa conscient de viure una situació comuna a molta gent, gent que ha de marxar d’aquest país malalt i sord. En parlàvem en la seva última visita abans de tornar a Holanda; sap que forma part d’una realitat encara soterrada i que s’ha de manifestar encara amb més virulència. Forma part d’una realitat generacional que ningú havia anunciat... i crec que ens reserva pàgines memorables; les millors pàgines són sempre les que encara no s’han escrit. »

Portada del llibre *Metàfores inèdites*, editat per Cossetània aquest 2012.